

OBSAH

1.	ZÁKLADNÉ POJMY O PÔDE A PÔDOZNALECTVE	3
2.	MINERÁLNY PODIEL PÔDY A PÔDNA ZRNITOSŤ	4
	Ílovité minerály	5
	Horniny	5
	Zvetrávanie hornín a minerálov	7
	Pôdna zrnitosť	8
	Pôdny druh	10
3.	ORGANICKÝ PODIEL PÔDY A PÔDNY HUMUS	12
	Pôdny mikroedafón	12
	Pôdny makroedafón	14
	Organické látky v pôde a pôdny humus	15
4.	FYZIKÁLNE VLASTNOSTI PÔDY	19
	Morfologické vlastnosti pôdy	19
	Farba pôdy	19
	Pôdna štruktúra	19
	Základné fyzikálne vlastnosti pôdy	21
	Fyzikálno-mechanické vlastnosti pôdy	23
5.	CHEMICKÉ A FYZIKÁLNO-CHEMICKÉ VLASTNOSTI PÔDY	24
	Pôdna reakcia a pufrovitosť pôdy	25
	Podne koloidy	26
	Sorpčná schopnosť pôdy	27
6.	DYNAMIKA PÔDNÝCH VLASTNOSTÍ	30
	Stav pôdných látok	30
	Formy pôdnej vody	30
	Pohyb látok a solí v pôde	31
	Tepelný režim pôdy	31
	Vodný režim pôd	32
	Vzdušný režim pôdy	33
	Režim solí v pôde	33
7.	STAVBA PÔDNEHO PROFILU	35
	Členenie pôdneho profilu	35
	Pôdne horizonty a ich označovanie	35
8.	GENETICKÁ KLASIFIKÁCIA PÔD A PODNE MAPOVANIE V ČSSR	38
	Pôdne typy a ich základná charakteristika	39
	Pôdne mapovanie a zásady komplexného prieskumu pôd v ČSSR ..	42
9.	PÔDNA ÚRODNOSŤ A JEJ ZVYŠOVANIE	44
	Znaky a činitele pôdnej úrodnosti	44
	Hlavné spôsoby zvyšovania pôdnej úrodnosti	46
	Sústavy zvyšovania pôdnej úrodnosti a zúrodenia pôd	47

10. ZÁKLADY EKONOMICKÉHO HODNOTENIA A BONITÁCIE PÔD	49
Zásady rajonizácie rastlinnej výroby	49
Výrobné oblasti a podoblasti	49
Stanovištné jednotky	51
Princípy agronomickej kategorizácie a bonitácie pôd	52
Bonitované pôdno-ekologické jednotky	53
11. VYUŽITIE A OCHRANA PÔDNEHO FONDU	55
Využitie pôdneho fondu a jeho delimitácia	55
Ochrana poľnohospodárskeho pôdneho fondu	56
Pôdná erózia	56
Ochrana pôdy pred znečistením	57
12. SÚSTAVA OBRÁBANIA PÔD	59
Vplyv obrábania na fyzikálne vlastnosti pôd	59
Vplyv obrábania na biologické vlastnosti pôdy	60
Vplyv obrábania na chemické vlastnosti pôdy	60
Negatívne dôsledky obrábania pôdy	61
Technologické procesy pri obrábaní pôdy	61
13. ZÁKLADNÉ OBRÁBANIE PÔDY	63
Technika orby	63
Podmietka a jej význam	65
Plytká orby	67
Stredne-hlboká a letná orba	68
Hlboká jesenná orba	68
Prehlbovanie ornice	70
Rigolovanie	70
Melioračná orba	70
Biologický spôsob	71
Jarná orba	71
Orba rotačnými pluhmi	71
14. SÚSTAVA PREDSEJBOVÉHO OBRÁBANIA PÔDY	72
Smykovanie	72
Bránenie	72
Kultivátorovanie	73
Hrudorezy a kombinátory	74
Utlačovanie pôdy	74
Agregáty pri obrábaní pôdy	75
Kultivácia pôd ohrozených eróziou	75
Progresívne spôsoby obrábania pôdy	76
Integrálne obrábanie pôdy	77
15. TECHNOLÓGIA SEJBY A SADENIA	78
Agrotechnický termín sejby	78
Hibka sejby	78
Veľkosť výsevk	78
Spôsob sejby	79

16. OŠETROVANIE PODY POČAS VEGETÁCIE	80
Bránenie počas vegetácie	80
Valcovanie	80
Plečkovanie	80
Okopávanie	80
Oborévanie	80
Preriedžovanie a jednotenie porastov	80
Ošetrovanie ozimín	81
17. SÚSTAVA BOJA PROTI BURINE	82
18. VÝŽIVA RASTLÍN	84
Kolobeh uhlika	84
Kolobeh dusíka	85
Kolobeh fosforu	85
Chemizácia výživy rastlín v ČSSR	85
Perspektívny chemizácia výživy rastlín u nás	86
Teória výživy rastlín	87
Príjem živín zo vzduchu	88
Príjem živín koreňami	88
Mimokoreňová výživa rastlín	88
Ovplyvňovanie príjmu živín	89
Výživa rastlín dusíkom	89
Zákonitosti vo výžive rastlín	90
Úloha pôdny mikroorganizmov pri premene živín v pôde	93
Migrácia živín v pôde	94
Agrochemické skúšanie pôd	95
19. HNOJIVÁ A ICH ROZDELENIE	97
Organické hnojivá	98
Maštalný hnoj	98
Produkcia a kvalita maštalného hnoja	99
Základné procesy rozkladu organickej hmoty	99
Spôsoby výroby a ukladanie maštalného hnoja	100
Použitie maštalného hnoja	101
Ekonomicke hodnotenie maštalného hnoja	102
Močovka	102
Hnojovica	103
Komposty	104
Zelené hnojenie	105
Priemyselné hnojivá	107
Dusíkaté hnojivá	107
Hnojivá s dusíkom nitrátovým	108
Hnojivá s dusíkom ammoným a amoniakállym	108
Hnojivá s dusíkom amidovým	109
Hnojivá s dusíkom amoniakállym a nitrátovým	110
Dusíkaté beztlakové roztoky	110
Tažko rozpustné dusíkaté hnojivé	111

Systém hnojenia dusíkatými hnojivami	111
Fosfor a jeho význam	112
Fosforečné hnojivá	113
Koncentrované superfosfáty	115
Fosforečnany amónne	116
Technológia a aplikácia fosforečných hnojív	117
Draselné hnojivá	117
Priemyselné draselné hnojivá	118
Vápenaté hnojivá	119
Rozdelenie vápenatých hnojív	119
Uhličitanové vápenaté hnojivá	120
Vápenaté hnojivá s vápnikom vo forme CaO	120
Aplikácia vápenatých hnojív	121
Sadrovanie zasolených pôd	122
Horečnaté hnojivá	122
Hnojivá viaczložkové dvojité	122
Hnojivá viaczložkové trojité	123
Špeciálne viazložkové hnojivá	123
Hnojivá s obsahom mikroelementov	124
Hnojivá bakteriálne	124
Regulátory rastu	124
Inhibitory nitrifikácie a ureázy	125
Pôdne zlepšovače	125
Distribúcia priemyselných hnojív	125
Skladovanie priemyselných hnojív	126
Zásady miešania priemyslových hnojív	126
Organizácia práce s hnojivami	127
Organizácia hnojenia organickými hnojivami	127
Organizácia hnojenia pevnými priemyslovými hnojivami	129
Ekonomika hnojenia priemyselnými hnojivami	129
Efektívnosť organických hnojív	132
Agrochemické podniky	133
Hnojenie poľnohospodárskych plodín	134
Sústava hnojenia	135
Systém hnojenia v osevnych postupoch	136
20. POĽNOHOSPODÁRSKE SÚSTAVY	138
Vplyv krajinného priestoru na polnohospodársku sústavu	139
Metóda izokarp z hladiska úrod	140
Funkcia reliktových prvkov vo výrobe	141
Progresívne prvky výrobného územia	142
Termodynamické podmienky úrod	143
Vývoj poľnohospodárskych sústav	143
Sústava prielohová	143
Úhorová sústava	144
Trojpolná sústava	144

Sústava striedania plodín	144
Trávopolná sústava	145
Socialistická polnohospodárska sústava	145
Poľnohospodárska priemyselná sústava	145
Funkcia osevných postupov v rámci polnohospodárskej sústava ..	146
Druhy osevných postupov	147
Organizácia osevných postupov	148
Poľné osevné postupy	149
Modely poľných osevných postupov	150
Krmovinové osevné postupy	152
Lúčno-pasienkové krmovinové osevné postupy	153
Špeciálne osevné postupy	153
Súčasný stav a perspektívy osevných postupov	154
21. ŠLACHTITEĽSTVO A SEMENÁRSTVO	157
Úlohy šlachtiteľstva	157
Šlachtiteľské metódy	159
Technológia novošlachtenia	160
Udržovacie šlachtenie	161
Semenárstvo	163
Obmena osív a sadív	165
Rozmnožovací cyklus	165
Semenárska kontrola	166
Celoštátny osivový plán	167
Šlachtenie a rozmnožovanie osiva a sadiva zeleniny a ovocia ..	169
Množenie viniča hroznorodého	169
Chmeliarstvo /výskum, šlachtenie/	169
22. OSIVO A SADIVO	170
Čistota osiva	170
Klíčivosť osiva	171
Skuška vschádzavosti	171
Hmotnosť semien	171
Vyrovnosť osiva	172
Objemová /hektolitrová/ hmotnosť	172
Úžitková hodnota	172
Vlhkosť osiva	172
Skladovanie osív a sadív	173
23. OCHRANA RASTLÍN	174
Živočíšni škodcovia	176
Buriny	176
Spôsoby ochrany rastlín proti škodlivým činiteľom	176
Agrotechnické spôsoby ochrany rastlín	177
Fyzikálne spôsoby ochrany rastlín	177
Mechanické spôsoby ochrany rastlín	178
Biologické spôsoby ochrany rastlín	178
Chemické spôsoby ochrany rastlín	179

Prognóza a signalizácia v ochrane rastlín	180
Karanténa v ochrane rastlín	181
Organizácia ochrany rastlín v ČSSR	182
24. POĽNOHOSPODÁRSKE PLODINY	184
Rastlinná výroba vo svete a v krajinách RVHP	185
Zákon o rastlinnej výrobe v ČSSR	185
25. OBILNINY	186
Vývoj pestovania obilníň v ČSSR	186
Biologická charakteristika obilníň	187
Pšenica / <i>Triticum aestivum L.</i> /	188
Systém pestovania	188
Jarná pšenica	190
Ozimná raž / <i>Secale cereale L.</i> /	190
Systém pestovania jarného jačmeňa / <i>Hordem sativum</i>	191
Systém pestovania ozimného jačmeňa	192
Systém pestovania ovsa / <i>Avena sativa</i> /	192
Proso obyčajné / <i>Panicum miliaceum L.</i> /	193
Kukurica / <i>Zea Mays</i> /	194
26. STRUKOVINY	199
Pestovanie strukovín v poľnohospodárskej výrobe	200
Hrach siaty / <i>Pisum sativum L.</i> /	200
Hrach záhradný	201
Hrach siaty roľný - Peluška	201
Fazuľa obyčajná / <i>Phaseolus vulgaris L.</i> /	201
Šošovica jedlá / <i>Leus esculenta L.</i> /	202
Bôb obyčajný / <i>Vicia faba L.</i> /	202
Vika /siata, huňatá, panónska/	203
Vlčí bôb / <i>Lupina</i> /	203
Soja / <i>Glycine Soja L.</i> /	203
27. OLEJNINY	205
Pestovanie olejnín vo svete	205
Repka olejka ozimná / <i>Brassica napus L.</i> /	206
Slnečnica ročná / <i>Heliantus annus L.</i> /	207
Mak siaty / <i>papaves somniferum L.</i> /	208
Horčica biela / <i>Sinapis alba L.</i> /	209
28. PRIADNE RASTLINY	210
Ľan siaty / <i>Linum usitati - asinum L.</i> /	210
Konopa siata / <i>Cannabis sativa L.</i> /	212
29. OKOPANINY	215
Cukrová repa / <i>Beta vulgaris L.</i> /	215
Kŕmna repa	216
Čakanka / <i>Cichorium intybus L.</i> /	216
Zemiaky / <i>Solanum tuberosum L.</i> /	216

30. ŠPECIÁLNE PLODINY	219
Chmel' /Humulus lupulus/	219
Tabak /Nicotiana tabucum L./	220
31. KRMOVINY NA ORNEJ PÔDE /KRMOVINÁRSTVO/	221
Krmoviny na ornej pôde	221
Lucerna siata /Medicago sativa/	222
Ďatelina lúčna /Trifolium pratense L./	223
Kŕmne trávy	223
Použitá literatúra	225

Kapitoly 1. - 11. spracoval Ing. Bedrna, DrSc.

Kapitoly 12. - 22, 24., 25., 26., 29., 30., 31. spracoval Prof. Ďurina, CSc.

Podkapitoly Organické hnojivá, Maštaľný hnoj, Produkcia a kvalita maštaľného hnoja, Základné procesy rozkladu organickej hmoty, Spôsoby výroby a ukladanie maštaľného hnoja, Použitie maštaľného hnoja, Ekonomické hodnotenie maštaľného hnoja, Močovka, Hnojovica, Komposty, Zelené hnojenie, kapitoly 23., 27., 28. spracovala Ing. Vybíralová, CSc.